

[Petra Petersen.]

det hele taget vies denne del af skolen og de lærere, der påtager sig at undervise her, den allerstørste opmærksomhed.

Det ærede medlem hr. Hartling fremhævede, at det var ingen skam at gå ud af skolen i 14 års alderen. Det vil jeg give det ærede medlem ret i, men det ændrer ikke noget ved den kendsgerning, at disse børn, når de går ud af skolen som 14-årige, har de allerstørste vanskeligheder ved at opnå lærepladser; de ender i de ufaglærtes rækker og i 40-50 års alderen i de arbejdsløses rækker. Der findes ganske vist mulighed for en fortsættelse i det frivillige 8. skoleår og ifølge ændringsforslag nr. 1 også et frivilligt 9. skoleår, og der er også mulighed for at gå over i realklassen. Men selv om der efter lovforslaget pålægges kommunerne større forpligtelser over for børn, der ønsker at fortsætte i 8. skoleår, er dette frivilligt.

Det er beskæmmende, hvis vi i 1958 skal vedtage en skolelov, der bevarer den 150 år gamle 7-årige undervisningspligt. Det vil sige, at selv om lovforslaget bliver vedtaget, er ordningen allerede forældet. Ikke alene vil vort land komme til at stå med en skole, der undervisningsmæssigt ikke slår til, men vi vil være et af de få lande, der stadig holder fast ved den 7-årige undervisningspligt. Det er uforståeligt, for hvis man spurgte medlemmerne her i salen én for én — jeg kan vel undtage retsforbundet, som siger, at vi kommunister er de eneste, der støtter de konservative i forslaget om det tvungne 8. skoleår — tror jeg, der ville være mange, der ville gå ind for det tvungne 8. skoleår. Når vi ikke har fået det, og når det ikke er blevet foreslået, vil jeg regne med, at det ikke har været muligt at opnå det bl. a. af økonomiske grunde, men det er uholdbart, og alle de udtalelser og henvendelser, der er kommet til udvalget og folketingets medlemmer, er gået ind for en forlængelse af undervisningspligten med et 8. skoleår og et frivilligt 9. år.

Erhvervsorganisationerne og arbejdernes faglige organisationer har af flere grunde ønsket skoletiden forlænget på grund af dels uviljen ved at tage de unge i lære i 14 års alderen, dels de unges manglende almenviden og de stadig større krav, der stilles til de unge i dag. En bedre uddannelse af vore børn og unge er nødvendig.

Vi halter bag de fleste lande i Europa. Det er ikke ungdommen, der ikke vil lære; det er dens muligheder, der er for små. Når i 1957 kun 5,7 pct. af Danmarks 19-årige blev studenter, medens tallet for Sverige ligger på 7,9 pct. og for Norge på 11,2 pct., må man spørge sig selv, om vi ikke snart bliver nødt til at tage skeen i en anden hånd.

Det ærede medlem hr. Horn mente, at vi ved gennemførelsen af dette lovforslag nærmede os de øvrige nordiske lande. De tal, jeg her har nævnt, viser noget andet, og det er vel rigtigt, at grundlaget og mulighederne for senere uddannelse ligger i barneskolen, men dertil kommer, at man i den svenske rigsdag arbejder med langt videre perspektiver også med hensyn til den udelte skole. Svenskernes nye enhedsskole bygger på 9 års skolepligt. Selv om jeg burde takke for, at det 9. skoleår, som jeg efterlyste ved første behandling, nu er taget med, falder det mig svært at takke, idet det burde være en selvfølge, at det blev taget med.

Jeg skal ikke sige noget om ændringsforslagene i betænkningen, ud over at vi kan tiltræde dem. Jeg vil gå over til at sige lidt om selve lovforslagets paragraffer og de ændringsforslag, min gruppe har stillet til folkeskolelovsforslaget. Vi har ikke villet stille principielle ændringsforslag, fordi vi trods alle de mangler, der er ved forslaget, gerne ser det gennemført nu.

De to ændringsforslag, vi har stillet, er af ren praktisk karakter. Ved første behandling omtalte jeg bl. a. de overfyldte klasser. Det må stå klart for os, at hvis undervisningen skal være tidssvarende og alle børn i klassen følge med, er det nødvendigt med en betydelig nedsættelse af klassekvotienten. Lovforslagets § 10 indeholder ganske vist en bestemmelse om nedsættelse af klassekvotienten, men vi bør givetvis meget længere ned. Efter § 10 foreslås klassekvotienten nedsat således, at når gennemsnittet af børn i en skoles klasser, beregnet efter gennemsnittet af børnetallet i kalenderåret, i to på hinanden følgende år har overskredet 30 — fra 1. januar 1963 29 og fra 1. januar 1968 28 — skal gennemsnitsbørnetallet nedbringes. Nu mener jeg som sagt, at selv disse tal er for høje, men dertil kommer, at der i mange skoler findes særklasser med et forholdsvis lille antal elever, og når disse